

Рудова А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Традиційно металургійна промисловість відіграє важливу роль в розвитку України та вимагає відповідних дієвих механізмів регулювання та підтримки з боку держави та уряду. У 2018 році Україна зайняла 7 місце в світі з видобутку залізної руди і 8 по видобутку марганцю. Виплавка чавуну – 9 місце в світі (1,8% світової виплавки), сталі – 11 місце (1,2%). У 2017 році в Україні виробництво чавуну склало 14,6 млн тонн, що на 18% менше показників за аналогічний період у 2016 року, було вироблено 15,8 млн тонн сталі (на 14% менше), прокату – 13,5 млн тонн (на 16% менше). Аналогічні показники спостерігалися у 1995-1996 році [1].

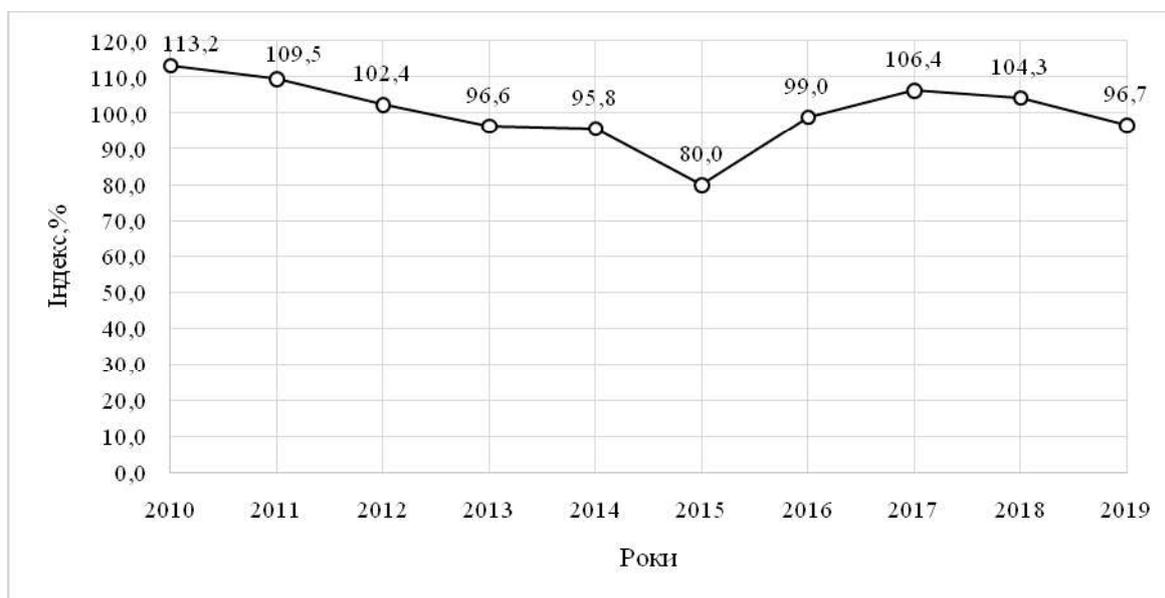

Рис. 1. Динаміка індексу промислового виробництва у 2010-2019рр.

**Побудовано автором за даними [1]*

Значне зниження за останні три роки обумовлено тим, що з 2014 року різко зросли світові ціни на сталь, а також економічною блокадою східного регіону країни, де знаходиться основний металургійний потенціал.

Основний металургійний потенціал країни розташовано в Авдіївці, Алчевську, Макіївці, Єнакієво, Краматорську, Маріуполі, Горлівці, Кривому Розі, Дніпрі, Запоріжжі. Слід зазначити, що у 2016 році в Україні було задіяно лише 18 з 28 доменних печей (64%), 14 конвертерів з 21 (67%), 8 мартенівських печей з 9 (89%) і 7 електропечей з 15 (47%). Через фінансові негаразди був навіть зупинений Дніпровський меткомбінат [2; 3].

Крім того, за останні декілька років українська металургійна продукція піддалася жорстким антидемпінговим заходам з боку інших країн на міжнародній арені та через політичну ситуацію у країні (економічною блокадою сировини з тимчасово невідконтрольованих територій країни) та зазнала колосальних збитків у 2017 році. Втім, навіть ці обставини не свідчать про миттєвий крах галузі. Насправді, українська металургія – повністю або частково – занепадатиме повільно. Тому для ефективного реформування потрібно близько 5–7 років. Вже у 2018 році продаж металургійної галузі за кордон випередив експорт зернових і ІТ-послуг [4].

За даними «Укрметалургпрому», у 2020 році за січень гірничорудними і металургійними підприємствами України було вироблено: залізородного концентрату – 103,4% відносно січня 2019 р., агломерату – 97,0%, окатишів – 93,6%, коксу валового 6% вл. – 92,3%, чавуну – 96,7%, сталі 99,6%, прокату – 107,3%, трубної продукції – 76,1%. Тобто бачимо, зріст виробництва залізородного концентрату майже на 4% та прокату на 7%. Що свідчить про те, що на січень 2020 року спостерігається зростання виробництва на ринку [5].

Отже, для розвитку вітчизняних підприємств металургійної галузі необхідно:

- 1) сформувати та впровадити державну політику підтримки галузі та розвивати відповідну інфраструктуру;
- 2) отримати сертифікацію якості продукції за міжнародними стандартами, що дозволить Україні розширити ринки збуту у більшості країн ЄС та країн Близького Сходу, де зараз спостерігається ріст попиту на сталеву продукцію.

Однак, на сьогодні валова частка експорту сталі припадає здебільшого на африканські країни (Сенегал, Кот-Д'Івуар, Гана та Ефіопія);

3) розробити стратегію розвитку вітчизняних металургійних підприємств та механізми її реалізації, що дасть змогу посісти міцну конкурентоспроможну позицію як на внутрішньому так і на зовнішніх ринках;

4) сприяти залученню інвесторів, для чого, в свою чергу, необхідно поліпшити умови для захисту прав інвесторів, адаптувати процес вирішення контроверсійних питань.

Список використаних джерел:

1. Сайт державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Що означає чергове падіння промислового виробництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/06/20/626198/>
3. Металургія України повільно вмирає. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://svpressa.ru/blogs/article/174392/>
4. Гринько Т. В. Проблеми та перспективи розвитку металургійної галузі в Україні / Т. В. Гринько, І. О. Андросова // «Проблеми економіки», 2019. – № 2. – С. 147-152.
5. Гринько Т. В. Повышение конкурентоспособности украинской металлургической отрасли путем инновационного развития / Т. В. Гринько, О. Е. Григорьева // Економічний простір: Збірник наукових праць Дніпропетровськ: ПДАБА, 2007. – №7. – С. 45-52.